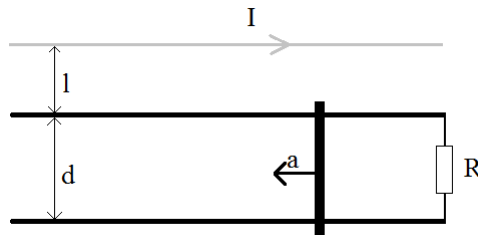

Elektrodinamika B

10. óra feladatsora

2014. április 15.

1. Küllős fémtárcsát forgassunk homogén mágneses erőterben az erővonalakkal párhuzamos tengely körül. Mekkora feszültség mérhető a tárcsa tengelye és pereme között? A tárcsa sugara R , a mágneses indukció B , a fordulatszám pedig n .
2. Egy $y = \alpha x^2$ egyenletnek megfelelő parabola alakúra hajlított vezetőt az xy síkra merőleges B mágneses indukciójú térbe helyezünk. A $t = 0$ pillanatban az x tengellyel párhuzamos vezető a gyorsulással elindul az $y = 0$ helyzetből a pozitív y irányban. Állapítsuk meg az indukált feszültséget és áramot y függvényében! Mekkora erőt kell kifejtenünk a rúd gyorsításához?
3. Egy a 8. óra 1. feladatában szereplő, R sugarú körívben meghajlított vezetőket úgy rögzítünk egy R ellenállással ellátott vezetőkerethez, hogy a hajlított vezetékdarabunk a rögzítési pontok által kifeszített tengely mentén forgatható legyen. Határozzuk meg a feszültség és az áram amplitudóját, ha a vezető keret síkjára merőlegesen B mágneses indukciójú teret kapcsolunk be, valamint n fordulatszámmal forgatni kezdjük a keretet!

Házi feladat

(határidő: 2014. április 29.)

Somoskő vasútállomáson egy teherkocsi hátsó részéről leesik egy tengely, és elkezd gurulni a síneken Salgótarján felé (nem gurul le oldalra). Mekkora gyorsulással kezd gurulni az elszabadult tengely, ha a következő információkat tudjuk (fenti ábra):

- Somoskő és Salgótarján között a sín egyenletesen lejt α szögben
- A sínek távolsága d , valamint a sínek síkjában, mellettük l távolságra fut egy I egyen-
áram járta vezeték.
- A sínek és az elszabadult alkatrész elenállása elhanyagolható, ellenben a helyben ma-
radt tehervagonok R ellenállást képeznek a két tengely között.
- Az egyenáramú vezeték mágneses tere mellett a föld mágneses tere elhanyagolható,
ugyanígy a tengely forgási energiája is.

Segítség: A vezeték mágneses terét használjuk a számoláshoz, ez nem lesz homogén a két sín közötti térrészben!